

ŠTÚDIUM RUSKÉHO JAZYKA A MOŽNOSTI UPLATNENIA V PRAXI

KATARÍNA STRELKOVÁ

Štúdium cudzích jazykov vždy tvorilo dôležitú súčasť odbornej prípravy budúcich ekonómov. V ponuke cudzích jazykov bolo už v čase vzniku Vysokej obchodnej školy v Bratislave v roku 1940 (predchodkyňi dnešnej Ekonomickej univerzity v Bratislave) sedem cudzích jazykov (nemčina, ruština, angličtina, francúzština, španielčina, taliančina, maďarčina). V tejto tradícii pokračovali aj jej nástupcovia – Slovenská vysoká škola obchodná, Vysoká škola hospodárskych vied, Vysoká škola ekonomická, a, samozrejme, Ekonomická univerzita v Bratislave.

V rokoch 1941 – 45 na vtedajšom Ústave pre štúdium cudzích jazykov školy jedným z ponúkaných jazykov bola ruština, vyučovaná na vysokej odbornej úrovni. K interným učiteľom ruštiny patril prominentný vedec, štrukturalisticky orientovaný slavista, Dr. Alexander Isačenko, ktorý zohral v povojnových rokoch v slovenskej rusistike významnú úlohu v oblasti fonetiky a fonológie, lexikológie a lexikografie z hľadiska rusko-slovenského konfrontačného výskumu.

V akademickom roku 1952/53 sa stala ruština povinným jazykom (z ponuky ďalších jazykov si študent vyberal ešte jeden).

Organizačné zabezpečovanie výučby štúdia cudzích jazykov sa postupne ďalej menilo. V roku 1974 vznikla Katedra jazykov a výučbu ruštiny zabezpečovali učitelia oddelenia ruského jazyka.

V roku 1990, po vzniku Ústavu cudzích jazykov EU, sa ruština stala nepovinne voliteľným jazykom, ako všetky ostatné cudzie jazyky a jej výučbu zabezpečovala Katedra slovanských jazykov.

Po vzniku Fakulty aplikovaných jazykov (r. 2010) výučbu ruštiny zabezpečuje Oddelenie slovanských jazykov, ako súčasť Katedry románskych a slovanských jazykov.

Pri voľnom výbere štúdia cudzieho jazyka dôležitú úlohu hrá motivácia. Motivácia sa v priebehu času menila: od motivácie čítať umeleckú alebo odbornú literatúru v origináli, cez možnosti cestovania až po možnosť uplatniť sa na trhu práce. Pokiaľ ide o absolventov Ekonomickej univerzity, konkrétne je to uplatnenie v medzinárodných organizáciách, v medzinárodnom biznise a v oblasti diplomatických vzťahov.

Aká je situácia s ruským jazykom? Prečo študovať ruštinu? Nieкто by mohol namietat', že využitelnosť znalosti ruského jazyka je obmedzená. Ruština je oficiálnym úradným jazykom Ruskej federácie, ale aj ďalších štátov postsovietskeho regiónu, no po rusky sa dohodoríte aj v ďalších krajinách tohto regiónu, bez ohľadu na to, či je či nie je ruština u nich oficiálnym jazykom, čo je výhodné pri obchodných stykoch. Ruský jazyk je oficiálnym jazykom OSN. Ako svetový jazyk momentálne zaberá štvrté miesto na svete. Pred ním je jazyk anglický, čínsky a španielsky. (O svetovom jazyku hovoríme, ak je jazyk globálne rozšírený, ak si ho ľudia vedome osvojujú s určitým cieľom, ak jazyk plní základné komunikačné funkcie. Za takejto situácie konkurencieschopnosť ruského jazyka nevyvoláva nijaké pochybnosti, ruský jazyk vystupuje v úlohe sprostredkovateľa nielen počas súkromných besied, ale aj počas špecifických rokovaní s cieľom dosiahnuť vzájomné porozumenie a výhodnú spoluprácu medzi predstaviteľmi rôznych národov.)

Pri výbere jazyka u študentov Ekonomickej univerzity v Bratislave je na prvom mieste angličtina, na druhom nemčina o ďalšie miesto sa delí francúzština a ruština, za nimi nasleduje taliančina a španielčina. V prvých rokoch po roku 1989 si študenti volili ruštinu väčšinou ako tretí jazyk, čo súviselo s tým, že stredné školy upustili od výučby ruského jazyka v prospech iných cudzích jazykov. Učitelia ruského jazyka na EU sa v tom čase začali ponúkať ruštinu ako druhý a tretí cudzí jazyk, venovali sa vedecko-výskumnej činnosti a publikačnej činnosti,

ktorých výstupmi boli učebné pomôcky zodpovedajúce potrebám novej ekonomickej situácii. Spomeňme aspoň učebnú pomôcku *Ruský jazyk v trhovej ekonomike*, ktorú s úspechom používali aj na ekonomických univerzitách v Maďarsku, alebo slovník ekonomických termínov zostavený v spolupráci s ruskými kolegami z Ruskej ekonomickej univerzity Plechanova v Moskve a ďalšie.

Voľba ruštiny ako cudzieho jazyka sa neprávom pokladá za neperspektívnu. Ruština znova získava miesto medzi prvým a druhým cudzím jazykom. Jej znalosť je v súčasnosti podľa odborníkov na trhu práce veľkou výhodou. Kto hovorí týmto jazykom, má istotu, že nájde dobré a stabilné zamestnanie v mnohých sférach národného hospodárstva. Do školských lavíc sa vracajú dokonca aj manažéri na vysokých postoch, aby si oprášili ruské slovíčka v kurzoch ponúkaných jazykovými školami. Kurzy im neraz zaplatia firmy, ktoré začínajú uvedomovať výhody znalosti jazyka krajiny s obrovským obchodným potenciálom.

Praktické možnosti využitia ruštiny dnes prevládli nad politickou minulosťou, s ktorou sa tento jazyk spájal.

Kontakt

PhDr. Katarína Strelková, PhD.
Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta medzinárodných vzťahov
Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava
Slovenská republika
Email: strelkat@gmail.com